

3D grafika v PDF dokumentech

Roman Plch

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenční
schopnost

UNIVERSITATE
MASARYKIANA BRNO

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Do preambule dokumentu načtení balíčku

```
\usepackage[3D]{movie15}
```

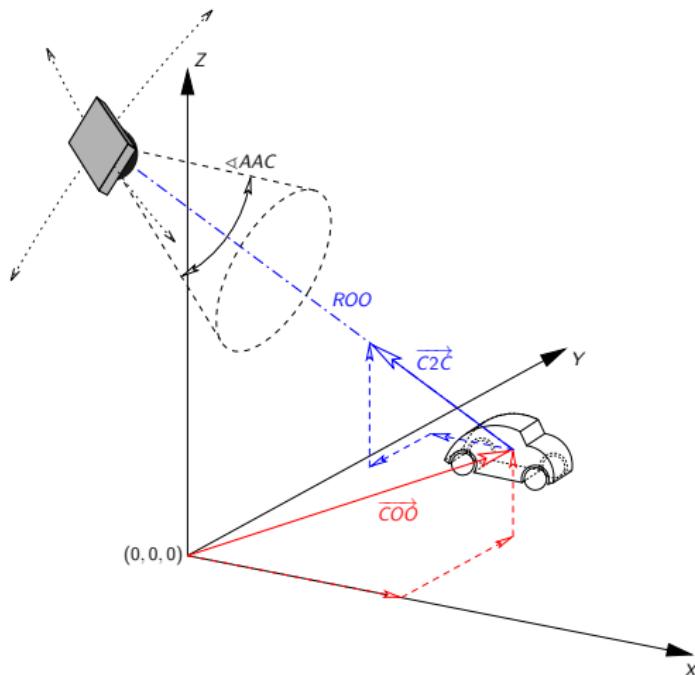
Vlastní začlenění interaktivní grafiky provedeme příkazem
\includemovie, jehož syntaxe je:

```
\includemovie[volby]{šířka}{výška}{soubor.3d}
```

Popis nejdůležitějších voleb:

- ▶ `3dlights=<lighting scheme>` – nastavení osvětlení objektu
- ▶ `3Dbg=<r> <g> ` – nastavení barvy pozadí. Hodnoty je možné zadávat jako čísla v rozsahu od nuly do jedné.
- ▶ `3Drender=<render mode>` – určení zobrazovacího módu
- ▶ `text=<text>` – text, který se zobrazuje před aktivací obrázku
- ▶ `toolbar` – zobrazuje ovládací panel (umístěním kurzoru myši na obrázek)
- ▶ `poster` – zobrazí se náhled 3D grafiky (u videa první snímek)
- ▶ `3Djscript=<JavaScript file>` – aktivací 3D objektu se spustí uvedený script

Optimální umístění objektu na scéně

Obrázek: Umístění objektu na scéně

Umístění objektu na scéně (obr. 1) je specifikováno pomocí

- ▶ vektoru \overrightarrow{COO} směřujícího z počátku soustavy souřadnic do středu objektu (volba 3Dcoo)
- ▶ vektoru $\overrightarrow{C2C}$ směřujícího ze středu objektu do virtuální kamery (volba 3Dc2c)
- ▶ pomocí vzdálenosti ROO virtuální kamery od objektu (volba 3Droo)
- ▶ kromě toho lze volbou 3Daac nastavit průzorový úhel (aperture angel) kamery
- ▶ volbou 3Droll otočení kamery o daný úhel kolem optické osy.

Pokud nejsou tyto parametry nastaveny, je virtuální kamera umístěna na pozici $(0, 0, 0)$ a dále $3Droo=0$, $3Dcoo=0 \ 0 \ 0$, $3Dc2c=0 \ -1 \ 0$, $3Daac=30$, $3Droll=0$.

Výpočet optimálního nastavení těchto parametrů s využitím příkazu \movieref s parametrem 3Dcalculate:

```
\includemovie[toolbar, text=(jezura.u3d), label=navesti_2]
{\linewidth}{\linewidth}{soubor.u3d}\
\movieref[3Dcalculate]{navesti_2}{Výpočet opt. pohledu}
```

Nyní opakovaně překládáme zdrojový dokument (dokud se nezbavíme varovných hlášení). Grafický objekt nastavíme do námi požadované polohy. Ve výsledném PDF dokumentu se po kliknutí na odkaz „Výpočet opt. pohledu“ objeví okénko, kde jsou uvedeny optimální hodnoty parametrů. Získané hodnoty zkopírujeme do zdrojového textu.

(jezura.u3d)

Výpočet opt. pohledu

Vytvoření externího souboru s různými pohledy na scénu

S využitím příkazu \movie[3Dgetview] je také možno vytvořit pojmenované pohledy na scénu. V Adobe Readeru si nastavíme objekt do námi požadované polohy, odečteme parametry a tyto uložíme do externího souboru <views file>. Každému pohledu přiřadíme nějaký název.

```
\includemovie[poster,toolbar,label=obr1, text=(p1-os.u3d),  
3Dcoo=0.42 0.43 0.18, 3Droo=6, 3Dc2c=0.5 0.3 0.8, 3Droll=116,  
3Dviews2=v.txt, 3Dlights=Headlamp]  
{0.6\linewidth}{0.6\linewidth}{p1_os.u3d}\\\  
\movie[3Dgetview]{obr1}{Odečti}
```

(p1-os.u3d)

Odečti

Zobrazení různých pohledů na scénu

Chceme-li ve výsledném dokumentu pracovat s různými pohledy na 3D objekt, máme několik možností.

Pomocí volby 3Dviews2=<views file> příkazu \includemovie specifikujeme externí soubor s přednastavenými pohledy. Ve výsledném PDF dokumentu se tyto pojmenované pohledy zobrazí v Toolbaru a je možno z nich vybírat.

Pomocí příkazu \movieref vytvoříme hypertextový odkaz na 3D objekt. Přitom nastavíme jiný pohled na scénu. Syntaxe je

```
\movieref [<options>] {<label spec>} {<text>}
```

Přitom <text> specifikuje text, který se v PDF dokumentu zobrazí jako hypertextový odkaz a <label spec> je označení 3D objektu (objekt byl označen pomocí volby label=<label spec>). Pomocí <options> lze nastavit pohled na zobrazovaný objekt. Využít lze 3Dcoo, 3Dc2c, 3Droo, 3Droll a 3Daac.

Podívejte se na danou funkci z různých pohledů:

```
\movieref [3Droo=6, 3Dc2c=0 0 1, 3Droll=136] {obr}  
{Pohled shora}.
```

```
\movieref [3Droo=6, 3Dc2c=0.10 -0.99 -0.08, 3Droll=-112]  
{obr}{Pohled zespodu}.
```

Kombinací předchozích možností je využití příkazu \movieiref a externího souboru s přednastavenými pohledy. Pomocí volby 3Dviewindex=<index> zvolíme předdefinovaný pohled na 3D objekt. <index> může obsahovat F, L, N nebo P pro přístup k první, poslední, další nebo předchozí položce v seznamu pohledů nebo číslo určující index daného pohledu v seznamu. D nastaví implicitní pohled.

```
\includemovie[poster,toolbar,label=obr2, text=(p1-os.u3d),  
3Dcoo=0.42 0.43 0.18,3Droo=6, 3Dc2c=0.5 0.3 0.8, 3Droll=116,  
3Dviews2=v.txt, 3Dlights=Headlamp]  
{0.6\linewidth}{0.6\linewidth}{p1_os.u3d}  
Podívejte se na danou funkci z různých pohledů --  
\movieiref[3Dviewindex=0]{obr2}{\textcolor{red}{\shora}},  
\movieiref[3Dviewindex=1]{obr2}{\textcolor{red}{\zdola}} a  
\movieiref[3Dviewindex=2]{obr2}{\textcolor{red}{\zestrany}}.
```

(p1-os.u3d)

Podívejte se na danou funkci z různých pohledů – **shora**, **zdola** a **ze strany**.

3Dlights

Obrázek: Ukázka použití pojmenovaných pohledů

Funkce $f(x, y) = e^{-x^2-y^2}$ a její Taylorovy polynomy 2. stupně, 3. stupně a 4. stupně.

```

\begin{figure}[htb]
\centering
\includemovie[poster, label=tay,
3Dviews2=taylor.txt,
3Dcoo=0.216583 0.08799930 0.406106,
3Droo= 8.2,
3Dc2c= -0.671599924564 0.72804480791 0.13749273121,
3Droll=-0.188
3Dlights=Hard] {0.6\linewidth}{0.5\linewidth}{taylor.u3d}
\caption{Ukázka použití pojmenovaných pohledů}
\end{figure}

```

Funkce \movieref[3Dviewindex=0]{tay}{%
 $f(x,y) = \mathrm{e}^{-x^2-y^2}$ a její Taylorovy polynomy
\movieref[3Dviewindex=1]{tay}{2. stupně},
\movieref[3Dviewindex=2]{tay}{3. stupně} a
\movieref[3Dviewindex=3]{tay}{4. stupně}.

Obsah souboru taylor.txt:

```
VIEW=funkce
C00=0.21658258140087128 0.08799926936626434 0.4061059057712555
C2C=0.6935877799987793 0.6980629563331604 0.17788754403591156
R00=8.199999628522463
ROLL=0.1133148126820685
BGCOLOR=1. 1. 1.
LIGHTS=Headlamp
RENDERMODE=Solid
PART={node (2)}
    VISIBLE=false
END
PART={node (3)}
    VISIBLE=false
END
PART={node (4)}
    VISIBLE=false
END
END
VIEW=Taylor 2st
C00=0.21658258140087128 0.08799926936626434 0.4061059057712555
...
zkrácelo
```

Ukázka vložení videa - přehrání pomocí externí aplikace

```
\includemovie[poster, externalviewer]  
{0.5\linewidth}{0.5\linewidth}  
{BlondeSecretary.avi}
```

Ukázka vložení audia

```
\includemovie[poster, externalviewer]
{0.5\linewidth}{0.5\linewidth}
{Bomba.mp3}
```